

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Освітня програма	42075 Біологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	42075
Назва ОП	Біологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Калінін Ігор Васильович, Приступа Яна Вячеславівна, Копійка Віра Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	24.04.2023 р. – 26.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://biolog.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/vidomosti-pro-samootsiniuvannia-onp-biolohiia.pdf
Програма візиту експертної групи	https://biolog.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/id-42075.-prohrama-vizytu.-kam-ianets-pod-lskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-ivana-ohiienka.-091-biolohiia._phd.-onp-biolohiia.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Акредитація освітньо-наукової програми «Біологія» з підготовки фахівців III (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, яка реалізується на базі Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, є первинною. Університет має чітку освітню політику підготовки здобувачів за даною ОНП з намірами розширити наукові напрями підготовки з біології, є фаховий кадровий склад та достатні матеріально-технічні ресурси для її реалізації. Зміст ОНП має чітку структуру і відповідає предметній області спеціальності. Освітні компоненти у навчальному плані підготовки здобувачів дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. У здобувачів є можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію. Недоліки освітньо-наукової програми, які наведені у звіті, не є критичними і можуть бути усунуті за короткий термін. Програма має перспективи розвитку за рахунок подальшого удосконалення освітнього середовища, поповнення сучасного матеріального обладнання, реалізації договорів про міжнародне співробітництво, отримання грантів. За результатами роботи експертна група дійшла висновку, що у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка створено необхідні умови для успішної реалізації освітньо-наукової програми «Біологія» з підготовки фахівців III (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітньо-наукова програма є актуальною, має сформовані цілі та завдання. ОНП вирізняється чіткою регіональною орієнтацією, спрямованою на підготовку фахівців з напрямку ботаніки для Національних природних парків «Подільські Товтри», «Мале Полісся», «Хотинський», «Дністровський каньйон», Хмельницького краєзнавчого музею, природного заповідника «Медобори», Кам'янець-Подільського ботанічного саду, чому сприяє потужна наукова школа «Теоретико-практичні аспекти дослідження рослинного покриву Поділля та його антропоїчної трансформації». Індивідуальна освітня траєкторія формується з урахуванням регіонального аспекту ОНП та тематик наукових досліджень здобувачів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертна група має деякі зауваження та рекомендації щодо реалізації ОНП «Біологія». Однак виявлені недоліки не є суттєвими та можуть бути усунуті у короткий термін. Зокрема, з початку нового 2023-2024 н.р. доцільно ввести здобувачів ОНП до робочої групи, відповідальної за формування та перегляд ОНП. При проведенні щорічних опитувань щодо проектування та якості реалізації ОНП звернути увагу на максимальне охоплення серед респондентів як здобувачів, так і потенційних роботодавців, інших стейкхолдерів. Враховуючи наявність у КПНУ укладених міжнародних угод щодо міжнародної співпраці, здобувачі за даною ОНП не використовують ці можливості у повній мірі. Для подальшого розвитку та удосконалення ОНП з початку нового 2023-2024 н.р. експертна група рекомендує активізувати мотивацію здобувачів до міжнародної мобільності, їх участі у міжнародних грантових проектах за спорідненим науковим напрямом. ОНП, за даними самоаналізу, спрямована на підготовку фахівців у галузі біології, зокрема, ботаніки, екології рослин та охорони біорізноманіття. Доцільним було б ввести робочою групою розгляд питання щодо внесення до наступного проекту ОНП у 2023-2024 н.р. до переліку вибіркових ОК навчальних дисциплін, які б забезпечили можливість підготовки здобувачів за іншими заявленими у ОНП, крім ботаніки, напрямиами біології (наприклад, зоології тощо).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-наукова програма (ОНП) має зрозумілі та чітко сформульовані цілі, які розроблені відповідно до Стратегії розвитку у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (КПНУ) <https://drive.google.com/file/d/1Wnu9Sjyibwlgd8JdCm2XuTVgPcksKbC4/view>. Реалізація освітніх компонентів ОНП

акцентує увагу на питаннях, пов'язаних з сучасними досягненнями вітчизняних та іноземних дослідників у галузі біології та полягають у підготовці фахівців, що забезпечують їхню конкурентоспроможність та подальше працевлаштування у наукових, освітніх та природоохоронних установах. ОНП розроблена відповідно до Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у КПНУ <https://drive.google.com/file/d/1plNo4hoeWYufXjoo2smNGh-fLBE1ZXWU/view>, а також у відомостях про освітні програми за 2016, 2020-2022 рік на сайті КПНУ <https://kpnu.edu.ua/opp/osvitni-prohramy-doktor-filosofii/>, (відділу аспірантури <http://science.kpnu.edu.ua/aspirantura/>) https://drive.google.com/file/d/1LfU6Lqj9W_zESCqkdWDP6A2x-rMZrYOY/view

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За даними звіту самооцінювання та в результаті бесід із здобувачами та стекхолдерами встановлено, що цілі ОНП враховують інтереси здобувачів завдяки проведенню опитувань аспірантів через анонімне анкетування, зауваження роботодавців враховувалися за результатами опитування, зустрічей та через рецензії на ОНП, які розміщені на сайті КПНУ (<https://biolog.kpnu.edu.ua/robota-zi-steikholderamy/>) та відображені у розділі Громадське обговорення освітніх програм <https://biolog.kpnu.edu.ua/obhovorennia-onp/> з пропозиціями стейкхолдерів (<https://biolog.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/23-propoz-onp-biologiia-proiekt.pdf>). Основними напрямками підготовки фахівців з даної програми, за відомостями самооцінювання, є ботаніка, зоологія, фізіологія рослин, екологія рослин та охорона біорізноманіття. Слід зауважити, що на сайті не представлено звіт та витяги з протоколів обговорень, а лише наведено проекти ОНП за 2020 - 2023 роки. Доцільно було б більш активно проводити роботу з опитувань з аспірантами та усіма категоріями стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОНП та ПРН базуються на аналізі ринку праці та враховують регіональні особливості й тенденції розвитку спеціальності. Освітня складова програми містить навчальні дисципліни «Сучасні експериментальні методи досліджень у біології», «Моделювання біологічних систем та інноваційні проєкти», «Теорія і методика підготовки фахівців спеціальності «Біологія»». Програма має чіткий галузевий контекст, відображений у фахових компетентностях. Під час спілкування з НПП встановлено, що при створенні ОНП проводиться аналіз навчальних планів даної спеціальності провідних навчальних та зарубіжних навчальних закладів та наукових установ (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Херсонський державний університет), моніторинг потреб роботодавців, ринку освітніх послуг. Використано і враховано досвід співпраці з Національними природними парками «Подільські Товтри», «Мале Полісся», «Хотинський», «Дністровський каньйон», Хмельницьким краєзнавчим музеєм, природним заповідником «Медобори», ботанічними садами: Національним ботанічним садом ім. М.М. Гришка, Кам'янець-Подільським ботанічним садом ПДАТУ, Управлінням екології та природних ресурсів Хмельницької ОДА.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 091 – Біологія для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відсутній. ПРН ОНП орієнтовані на дескриптори восьмого рівня НРК. Освітні та наукові компоненти програми дозволяють досягти ПРН у повній мірі. ОНП приділяє значну увагу формуванню навичок самостійно аналізувати нову інформацію і вмінню застосовувати її у науковій і практичній роботі, готовності до інтегрованого застосування здобутків різних біологічних та суміжних з біологією дисциплін. На нашу думку, доцільно при перегляді ОНП орієнтуватись на рекомендації МОН щодо стандарту ВО на третьому освітньому рівні.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Чітко сформовані цілі ОНП та їх узгодженість із Статутом КПНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендовано: з початку 2023-2024 н.р. додати до анкети опитування здобувачів питання щодо їх пропозицій формування цілей та ПРН ОНП, ввести здобувачів ОНП до робочої групи, відповідальної за формування та перегляд ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Експертна група пересвідчилась у відповідності характеристик ОНП «Біологія» вимогам підкритерію 1.1 (освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти); підкритерію 1.3 (цілі ОНП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм); підкритерію 1.4 (ОНП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти / програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня). Проте ОНП «Біологія» частково відповідає підкритерію 1.2 (цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін). Проте вказані рекомендації можуть бути реалізовані у короткий термін, а беручи до уваги позитивні особливості ОНП, оцінити її рівнем В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Інформаційний пакет ОНП «Біологія» оприлюднено на сайті КПНУ Біологія доктор філософії.pdf - Google Диск, у якому розміщена інформація про випускову кафедру та факультет, ОНП (в тому числі перелік обов'язкових та вибіркових ОК з кредитами) та дані про інфраструктуру ЗВО з відповідними посиланнями. Обсяг ОНП у кредитах ЄКТС складає 46 кредитів для денної та заочної форм навчання (за навчальним планом 2022 р.). З них обсяг обов'язкових навчальних дисциплін – 34 кредити або 73,91%. На 3 дисципліни за вибором здобувачів відводиться 12 кредитів (26,09% за навчальним планом). Обсяг кожного вибіркового ОК – по 4 кредити.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП складається з освітньої та наукової складових. Навчальний план ОНП 2022 р. (НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ (kpn.edu.ua) сформований відповідно до опису ОНП (091-biologhii-a-onp-biologhii-a-2022-r-1.pdf (kpn.edu.ua)). Освітня складова (професійна теоретична підготовка, що забезпечує підвищення освітнього рівня за відповідною спеціальністю) містить обов'язкові та вибіркові дисципліни. Обсяг обов'язкових навчальних дисциплін (34 кредити) поділяється на 2 складові: 1) освітні компоненти (ОК) загальної підготовки (16 кредитів); 2) освітні компоненти професійної підготовки (18 кредитів). Блок вибірових освітніх компонентів спрямований на формування глибинних знань зі спеціальності (вибір з каталогу навчальних дисциплін, в тому числі з інших ОП, з яких здобувачі обирають 3 ОК, що складає 12 кредитів). Обов'язкові та вибіркові ОК дозволяють досягти заявлених у ОНП ПРН. Освітні компоненти ОНП формують логічну взаємопов'язану систему підготовки здобувачів вищої освіти до подальшої професійної діяльності. Цикл ОК загальної підготовки (1 та 2 семестр) запланований до викладання дисциплін професійної підготовки (3 та 4 семестр). ОК за вибором здобувачів вищої освіти заплановані на 5 та 6 семестри навчання; у 7 та 8 семестрах навчальне навантаження не передбачено та повністю присвячене реалізації наукової складової ОНП. Протягом першого року навчання вивчаються дисципліни циклу загальної підготовки (обов'язкові), спрямовані на оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями (ООК 02 Організація наукової діяльності, що формує ПРН 02-ПРН 08; ООК 04 Сучасні інформаційні технології: ПРН 04, ПРН 06-ПРН 07; ООК 03 Філософія та методологія науки: ПРН 03, ПРН 07, ПРН 08) та забезпечують набуття мовних компетентностей, достатніх для представлення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (ООК 01 Іноземна мова в науково-професійному спілкуванні, ПРН 02). На другому курсі вивчаються ОК професійної підготовки (обов'язкові), що забезпечують універсальні навички: ООК 05 Сучасні експериментальні методи досліджень у біології (ПРН 01, ПРН 03, ПРН 05-ПРН 08); ООК 06 Моделювання біологічних систем та інноваційні проекти (ПРН 01, ПРН 03-ПРН 08); ООК 07 Теорія і методика підготовки фахівців спеціальності «Біологія» (ПРН

07-ПРН 08); ООК 08 Науково-педагогічна практика (ПРН 01-ПРН 08). На 3-му курсі здобувачі вищої освіти за власним вибором мають з ОК, які надають глибинні знання зі спеціальності. Здійснений експертною групою аналіз дозволяє стверджувати, що кожний ПРН охоплений змістом ОНП. Освітні компоненти, включені до освітньо-наукової програми «Біологія», в сукупності дозволяють досягти заявлених у ОНП цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП «Біологія» відповідає предметній області спеціальності «Біологія», орієнтований на формування у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетентностей. Освітні компоненти «Сучасні експериментальні методи досліджень у біології» та «Моделювання біологічних систем та інноваційні проєкти» спрямовані на формування методологічних знань з біології; умінь планувати і виконувати експериментальні дослідження з біології із використанням сучасного інструментарію; дослідницьких навичок, необхідних для проведення наукових і прикладних досліджень. Вказані вище ОК та ОК «Організація наукової діяльності», «Філософія та методологія науки», «Сучасні інформаційні технології» орієнтовані на розвиток розуміння сутності дослідницької діяльності, формування вмінь висувати та перевіряти гіпотезу, критично використовувати наукові джерела та докази, планувати, реалізовувати наукові інноваційні проєкти, застосовувати математичні та комп'ютерні моделі процесів та систем, критично аналізувати результати власних досліджень; вільно презентувати та обговорювати результати досліджень. ОК «Іноземна мова в науково-професійному спілкуванні» забезпечує здатність використовувати джерела та презентувати результати не лише державною, але й іноземною мовами. ОК «Теорія і методика підготовки фахівців спеціальності «Біологія» спрямований на розвиток здатності здійснювати викладацьку діяльність та застосовувати результати наукових досліджень в освітньому процесі. Інтегруючим ОК є науково-педагогічна практика, що забезпечує систематизацію, узагальнення та практичну реалізацію здобутих вмінь та навичок науково-дослідницької та викладацької діяльності. Серед ОК вільного вибору здобувачі обирають ті, які посилюють, на їхню думку, глибинні знання зі спеціальності, найбільше відповідають напрямку власного наукового дослідження, розширюють загальнонаукові знання Навчальні дисципліни вибіркової – Кафедра біології та методики її викладання (kpn.u.edu.ua) (ОК Сучасні класифікаційні схеми флори і рослинності, ОК Сучасні аспекти вчення про фітопопуляцію, ОК Фітосозологія, ОК Сучасна фітоценологія, ОК Сучасні проблеми ботаніки, ОК Методологія управління проєктами та програмами). З наукової складової ОНП тематика наукових досліджень здобувачів вищої освіти відповідає предметній області спеціальності 091 Біологія (ботанічний напрям).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів через: 1) формування плану наукової частини їх підготовки (вибір теми дисертаційної роботи, виконання наукових досліджень згідно з індивідуальним планом роботи); 2) індивідуальний вибір навчальних дисциплін. На дисципліни за вибором здобувача вищої освіти відводиться 12 кредитів ЄКТС (3 ОК по 4 кредити кожний). Вибіркові дисципліни за начальним планом заплановані на 3-й курс навчання (5 та 6 семестри). Із запропонованих вибіркового ОК здобувач може обрати такі, які найбільш повно відповідають його науковим потребам. На основі пропозицій кафедр університету формується загальноуніверситетський Каталог навчальних дисциплін вільного вибору аспірантів з їх анотаціями (ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ (kpn.u.edu.ua); Каталог доктор філософії.pdf - Google Диск). Так, на сайті кафедри біології та методики її викладання для вибору здобувачами на 2023-2024 н.р. оприлюднено силабуси та анотації відповідних ОК (Навчальні дисципліни вибіркової – Кафедра біології та методики її викладання (kpn.u.edu.ua). Вибір здійснюється здобувачами вищої освіти самостійно через систему MOODLE (Модульне середовище навчання К-ПНУ імені ІВАНА ОГІЄНКА (kpn.u.edu.ua), <https://moodle.kpn.u.edu.ua/>) із запропонованого загальноуніверситетського каталогу вибіркового ОК. Для зручності обрання ОК здобувачами на сайті ЗВО розміщений Порадник для здобувачів вищої освіти (вибіркові навчальні дисципліни) Слайд 1 (kpn.u.edu.ua), в якому наведена поетапна детальна інструкція електронного вибору навчальних дисциплін та надана контактна інформація. Під час зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти було отримано підтвердження можливості формування аспірантами індивідуального навчального плану шляхом вибору дисциплін з відповідного блоку. Вибір дисциплін на 3 курс аспіранти 2 року навчання здійснюють до кінця березня. Документами, які підтверджують можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів є: Положення про організацію освітнього процесу.pdf - Google Диск Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка.pdf - Google Диск Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін.pdf - Google Диск Наказ «Про організацію вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти денної і заочної форм здобуття вищої освіти на 2023-2024 навчальний рік» (Наказ_Каталог доктор філософії.pdf - Google Диск).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Практична підготовка за даною ОНП формує як загальні компетентності (формування системного наукового світогляду, здатність до аналізу та синтезу інформації, використання інформаційних технологій, комунікаційні навички, здатність вільно спілкуватися та презентувати результати досліджень державною та англійською мовами), так і фахові компетентності - набуття глибоких знань зі спеціальності 091 Біологія (ОК професійної підготовки та вибіркові навчальні дисципліни з напрямку ботаніка). ОНП передбачає такі види практичної підготовки: практичні, семінарські та лабораторні заняття, науково-педагогічна практика. Аудиторна практична підготовка відбувається у лабораторіях та кабінетах природничо-економічного факультету (лабораторія загальнобіологічних дисциплін; лабораторія ботаніки; лабораторія зоології; лабораторія анатомії, фізіології та здоров'я людини; зоологічна колекція - перелік обладнання наданий у відеозапису), а також в установах, з якими укладені угоди про наукове співробітництво (Угоди про співпрацю – Кафедра біології та методики її викладання (kpn.edu.ua)) і які мають сучасну експериментальну та методичну базу з ботаніки, фізіології рослин, зоології. Так, використання гербаріїв та колекцій рослин інших установ при реалізації наукової складової ОНП було підтверджено здобувачами вищої освіти при їх інтерв'юванні. За даною ОНП передбачена науково-педагогічна практика (третьій курс навчання), яка входить до обов'язкових ОК професійної підготовки, проводиться на базі Університету (кафедра біології та методики її викладання) і регламентована відповідним положенням (polozhennia-pro-provedennia-praktyky-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii-kamianets-podilskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-ivana-ohiiienka.pdf (kpn.edu.ua)). Науково-педагогічна практика обсягом 6 кредитів складає 13,04% від загального обсягу ОНП (46 кредитів). Вона передбачає проведення лекційних (4 години), практичних/лабораторних занять (6 годин), оцінювання знань здобувачів, розробку методичних матеріалів, виготовлення наочності. На сайті ЗВО оприлюднено наскрізну програму практики (2021 р.) та програму науково-педагогічної практики 2022-2023 н.р. (Практика – Кафедра біології та методики її викладання (kpn.edu.ua)). Роботодавці, які брали участь у зустрічах протягом візиту ЕГ, високо оцінюють теоретичну і практичну здобувачів даної ОНП (відеозапис).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти, форми й методи навчання (використання англомовних джерел інформації на практичних заняттях, групова робота на практичних заняттях, підготовка презентацій і доповідей тощо) сприяють набуттю здобувачами освіти соціальних навичок (soft skills): комунікативні навички спілкування і коректного ведення дискусії; вміння працювати в команді; презентувати результати досліджень; креативність; гнучкість/здібність адаптуватись; уміння вирішувати проблемні ситуації; дотримання дедлайну тощо. Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи іноземною мовою, забезпечується під час вивчення дисципліни «Іноземна мова в науково-професійному спілкуванні». Проходження науково-педагогічної практики сприяє розвитку лідерських, комунікативних навичок, дисциплінованості, здатності брати на себе відповідальність. Формуванню соціальних навичок також активно сприяє участь здобувачів у конференціях, наукових семінарах, круглих столах тощо (Конференції та семінари – Природничо-економічний факультет (kpn.edu.ua)).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт вищої освіти України для третього (освітньо-наукового) рівня у галузі 91 «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія» відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП у кредитах ЄКТС складає 46 кредитів (1380 годин) для денної та заочної форм навчання (за навчальним планом 2022 р.). НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ (kpn.edu.ua) 091-biologhii-a-onp-biologhii-a-2022-denna.pdf (kpn.edu.ua) 091-biologhii-a-onp-biologhii-a-2022-zaochna.pdf (kpn.edu.ua) З нього обсяг обов'язкових навчальних дисциплін – 34 кредити (1020 годин) або 73,91%. На 3 дисципліни за вибором здобувачів за навчальним планом відводиться 12 кредитів (360 годин) або 26,09%. Обсяг кожного вибіркового ОК – по 4 кредити (120 годин). Від загального об'єму навчального часу у 46 кредитів ЄКТС (1380 годин) на денній формі навчання обсяг аудиторних занять складає 400 годин (28,99%), а обсяг самостійної роботи здобувачів становить 980 годин (71,01%); співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи здобувачів на денній формі навчання становить близько 1 : 2,45. Відповідно на заочній формі навчання обсяг аудиторних занять складає 160 годин (11,59%), а обсяг самостійної роботи здобувачів становить 1220 годин (88,41%); співвідношення аудиторного навантаження та самостійної роботи здобувачів на заочній формі навчання становить близько 1 : 7,6. Щотижневе аудиторне навантаження здобувачів за навчальним планом 2022 р. на денній формі навчання становить: у I семестрі –12,5 год, II – 8,6 год, III –10 год, IV – 5,7 год, V – 10 год, VI – 5 год; на заочній формі навчання: у I семестрі –3,1 год, II – 1,8 год, III –3,2 год, IV – 3,2 год, V –3,2 год, VI – 3,2 год. У 7 та 8 семестрах навчальне навантаження не передбачено та повністю присвячене реалізації наукової складової ОНП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

У Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка розроблено Положення про дуальну форму освіти (Положення_про_дуальну_форму_навчання.pdf - Google Диск), але на цей час підготовка здобувачів за дуальною формою не реалізується.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОНП характеризується загальнобіологічним набором взаємопов'язаних ОК, включаючи дисципліни за вільним вибором аспірантів. Вибіркові ОК забезпечують заявлений регіональний аспект підготовки здобувачів за даною ОНП. Плани фахових навчальних дисциплін та реалізація наукової складової ОНП передбачають практичну роботу у спеціалізованих лабораторіях природничо-економічного факультету та в установах, з якими укладені угоди про наукове співробітництво і які мають достатню експериментальну та методичну базу з ботаніки (гербарії та колекцій рослин).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ОНП спрямована на підготовку фахівців у галузі біології, зокрема, ботаніки, екології рослин та охорони біорізноманіття. При проектуванні ОНП у 2023-2024 н.р. доцільним було б розглянути можливість введення до переліку вибірових ОК навчальних дисциплін, які б забезпечили можливість підготовки здобувачів за іншими заявленими у ОНП, крім ботаніки, напрямками біології (наприклад, зоології тощо).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Експертна група (ЕГ) пересвідчилась у відповідності характеристик ОНП «Біологія» вимогам підкритерію 2.1 (обсяг ОНП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти); підкритерію 2.2 (зміст ОП має чітку структуру; освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання); підкритерію 2.4 (можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством); підкритерію 2.5 (ОНП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності); підкритерію 2.6 (набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills)); підкритерію 2.7 (при розробці ОНП враховано положення Стандарту вищої освіти за спеціальністю); підкритерію 2.8 (обсяг ОНП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання); підкритерію 2.9 (підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти). Проте ОНП «Біологія» частково відповідає підкритерію 2.3 (зміст ОНП відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності), оскільки ОНП спрямована на підготовку фахівців у галузі біології, зокрема, ботаніки, екології рослин та охорони біорізноманіття і не повно відображає заявлений напрям підготовки із фізіології рослин, зоології. Вирішальними в оцінюванні Критерію 2 став підкритерій 2.3, проте ці недоліки є незначними. ЕГ вважає виявлені недоліки такими, що можуть бути усунені в короткий термін, а беручи до уваги позитивні особливості, оцінити ОНП рівнем В за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання в КПНУ ім.І.Огієнка за ОНП 091 Біологія (доктор філософії) є чіткими, зрозумілими та оприлюднені на стартовій сторінці сайту ЗВО у вкладці Вступна кампанія 2023 Приймальна комісія – Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (kpnpu.edu.ua), де розміщені спеціальності, перелік документів для вступу, терміни вступної кампанії, програми вступних іспитів, вартість навчання. У вкладці «Підготовка до вступу» на сторінці Вступної кампанії 2023 також розміщено Інформаційні пакети освітніх програм (Публічна інформація - kpnpu.edu.ua, Освітні програми Доктор філософії - kpnpu.edu.ua). Правила прийому не містять дискримінаційних положень, адже на навчання до аспірантури на конкурсній основі приймаються усі громадяни України, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. У ході зустрічей зі здобувачами було підтверджено, що алгоритм прийому до аспірантури повністю відповідає встановленим Правилам прийому. Окрім подання визначеного пакету документів, вступники складають вступні іспити (зі спеціальності, вступного випробування з презентації дослідницької пропозиції, іспит з іноземної мови (на вибір - англійська, французька, німецька). Програма з фахового іспиту, вступного випробування з англійської, німецької, французької мови, а також вступного випробування з презентації дослідницької пропозиції розміщені у вкладці Вступна кампанія 2023 (091 Біологія – Google Диск) Обмежень на вступ потенційних аспірантів з інших спеціальностей чи інших ЗВО немає. Процедура вступу на ОНП 091 Біологія (доктор філософії) регламентується виключно Правилами прийому (Правила прийому 2023 – Приймальна комісія (kpnpu.edu.ua) та його додаток 8 щодо здобуття ступеня доктора філософії dodatok-8.pdf (kpnpu.edu.ua).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОНП 091 Біологія (доктор філософії) враховують особливості самої освітньої програми та передбачають багаторівневий відбір мотивованих майбутніх науковців-біологів. Серед документів, які подаються при вступі до аспірантури, наявні наукові публікації здобувача (при наявності) та проведення вступного випробування з презентації дослідницької пропозиції (091 Біологія – Google Диск). Дослідницька пропозиція □ це науковий текст обсягом до 20 сторінок, підготовлений вступником до аспірантури, який є не рефератом, а стислим викладом науково-дослідних ідей стосовно розуміння та перспектив дослідження обраної наукової проблеми. Дослідницька пропозиція має відповідати напрямам дисертаційного дослідження, визначеного ОНП. Дослідницька пропозиція має демонструвати наукову обізнаність вступника, розуміння змісту дослідження обраної наукової проблеми, володіння методикою проведення науково-дослідницької роботи. Вступне випробування з дослідницької пропозиції проводиться у формі усного повідомлення (текстовий варіант) та презентації (до 15 слайдів). Потенційні здобувачі вищої освіти за ОНП також складають вступний іспит із спеціальності (Програма фахового іспиту для спеціальності 091 Біологія та біохімія.pdf). Він містить перелік тем з різних напрямів біології (біохімічні особливості живих організмів; клітина та її життєдіяльність в складі тканин багатоклітинного організму; ботаніка (морфологія і анатомія рослин, систематика рослин); гриби як особливе царство еукаріотичних організмів; фізіологія рослин; особливості організації безхребетних тварин. Хордові як вищий етап еволюції тваринного світу; біологія взаємодії організму і середовища; біогеографія; нейро-психічні принципи та гуморальні механізми регуляції фізіологічних функцій організму; загальна характеристика основних систем органів та їх значення; еволюція генетичного матеріалу; молекулярна біологія; мікробіологія і вірусологія; імунологія; науково-методичні основи біотехнології) та наданий список рекомендованих джерел. Слід відзначити, що перелік рекомендованої літератури до іспиту з спеціальності містить літературу 1995-2011 років. Вступний іспит з іноземної мови (присутні на зустрічі з ЕГ здобувачі здавали іспит з англійської мови 091 Біологія – Google Диск) спрямований на виявлення мовної та мовленнєвої компетенції, зокрема, вступний іспит проводиться у формі усної відповіді і передбачає читання, переклад тексту за фахом (обсяг тексту 800-1000 друк. знаків), розповідь про своє наукове дослідження, граматичне завдання. Таким чином, можна констатувати, що правила прийому на навчання за ОНП враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, є чіткими, доступними та регулюються у ЗВО такими документами (вебсайт ЗВО у розділі «Організація освітнього процесу в К-ПНУ»): Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу К-ПНУ <https://drive.google.com/file/d/1loCd22OHJF-z9v5NxyRQgoMNVrDha8KI/view> , Положення про екзаменати і заліки та порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її ліквідації при переведенні, вступі та поновленні студентів на навчання до К-ПНУ https://drive.google.com/file/d/1RLYvBwoEb7NFW8ikmHv5-VpzlOw3_o4u/view , Положення про порядок перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти в межах академічної мобільності в К-ПНУ https://drive.google.com/file/d/1xHhdBjdRj2oHJKBOxoeDbzTIV_RSVQF3/view , Порядок визнання в К-ПНУ документів про середню, середню професійну, професійну освіту, виданих навчальними закладами інших держав https://drive.google.com/file/d/1nwsedr5bK6Fj_gkM52MoPhiRDzH8iiH/view , Порядок визнання в К-ПНУ ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних закладах вищої освіти <https://drive.google.com/file/d/1X6BZ9e2yfa8FOjSyRwFIKKeeljPR3yJP/view> , Положення про порядок переведення, відрахування, поновлення осіб, які навчаються в К-ПНУ, та надання їм академічної відпустки https://drive.google.com/file/d/1YPTxmxz4I5U4godFejBLHIG23UPY9_auQ/view. Виходячи з результатів ряду проведених зустрічей, зокрема, зустрічі з гарантом, менеджментом ЗВО, адміністративним персоналом, тощо, було

встановлено, що під час реалізації даної ОНП потреби визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентується Порядком визнання в К-ПНУ результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (наказ №37-ОД від 01.04.2022 р.) <https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJromO9FjUJumB4T/view>. Звернень та заяв від здобувачів з проханням про визнання таких результатів навчання на даній ОНП не було. На час проведення акредитаційної експертизи ОНП та роботи ЕГ здобувач вищої освіти даної ОНП 1 року навчання Власов І.Г. завершує навчання в Лінгвістичному центрі К-ПНУ (<https://kafinmov.kpnu.edu.ua/2023/03/11/slukhachilinhvistychnoho-tsentru-doluchylus-do-shevchenkivskykh-chytan/>). Однак студенти не виказують занепокоєння щодо відсутності практики визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема за програмами академічної мобільності та отриманих у неформальній освіті

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність нормативно-правових документів, що визначають зрозумілі та чіткі правила вступу на ОНП «Біологія», та їх доступність у відкритому доступі відповідають визначеним нормам та нормативним законодавчим документам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Особливостями цієї ОНП за критерієм 3 є низький рівень міжнародної академічної мобільності здобувачів. У 2023-2024 н.р. варто активізувати роботу з інформування та мотивації здобувачів до участі у проектах міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Експертна група пересвідчилася у відповідності характеристик ОНП «Біологія» вимогам підкритерію 3.1 (правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти), підкритерію 3.2 (правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми) та підкритерію 3.4 (визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу). Проте ОНП «Біологія» частково відповідає підкритерію 3.3 (визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності), оскільки за ОНП низький рівень академічної мобільності. Вирішальними в оцінюванні Критерію 3 став підкритерій 3.3. ЕГ вважає виявлені недоліки такими, що можуть бути усунені в короткий термін, тому ОНП може бути оцінена рівнем В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, мають індивідуальний характер у відповідності до наукових тематик досліджень аспірантів і представлені у Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у

КПНУ <https://drive.google.com/file/d/1plNo4hoeWYufXjo02smNGh-fLBE1ZXWU/view>. У ході зустрічей з НПП встановлено, що під час викладання дисциплін створюється навчально-дослідницьке середовище, орієнтоване на творчий діалог, ініціативу й активність здобувача, розвиток критичного мислення та спрямоване на набуття здобувачами загальних і фахових компетентностей, на оволодіння методологією наукової роботи та навичками презентації її результатів. Освітні компоненти ОНП дають змогу сформувати у здобувача вищої освіти фахові компетентності, які спрямовані на досягнення програмних результатів навчання. У бесідах з стейкхолдерами встановлено, що НПП надається можливість творчо наповнювати і змінювати зміст дисциплін і програм, обирати методи навчання задля ефективного засвоєння знань, проводити заняття із застосуванням сучасних технологій, самостійно обирати форму вивчення окремих тем. Академічна свобода здобувачів досягається шляхом надання їм права вільно обирати форму навчання і теми дисертаційних робіт, права на академічну мобільність і вибір потрібних компонентів освітньої програми, право брати участь в удосконаленні ОНП. Інформація щодо форм, методів навчання відображена у методичних матеріалах кожного ОК, силабусах, розміщена на платформі MOODLE та на сайті кафедри (<https://biolog.kpnu.edu.ua/navchalni-dystypliny-obov-iazkovi/>). Для аспірантів з особливими освітніми проблемами є Положення про організацію інклюзивного навчання в КПНУ <https://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-inkliuzyvnoho-navchannia-v-kamianets-podilskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-ivana-ohienka.pdf>. Також є Положення про соціально-психологічну службу КПНУ https://drive.google.com/file/d/1VDqCHDZ4Rp-_smfjUbWbHQ5mGw-bjaWT/view.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час бесід з аспірантами і НПП підтверджено, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається здобувачеві одразу після вступу до аспірантури і на початку викладання дисциплін. Ця інформація міститься у Положенні про навчальний відділ КПНУ <https://drive.google.com/file/d/1HT4T9DHeTDhxya8yNb4amx2mLf-FAdeu/view> та в Положенні про освітні програми в КПНУ <https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExiqGLi6d/view> та в робочих програмах навчальних дисциплін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У процесі реалізації ОНП навчання тісно поєднане із дослідженнями. У розмові з аспірантами та НПП з'ясовано, що під час проведення практичних занять, вони спрямовані на оволодіння методами, необхідними здобувачам при виконанні дисертаційних досліджень, що відображені у Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у КПНУ <https://drive.google.com/file/d/1plNo4hoeWYufXjo02smNGh-fLBE1ZXWU/view>. Для проведення науково-дослідної роботи обладнані спеціалізовані лабораторії загальнобіологічних дисциплін ботаніки, зоології, анатомії, фізіології та здоров'я людини (<https://biolog.kpnu.edu.ua/lab/>). Аспіранти долучаються до роботи Науково-дослідної лабораторії анатомії, морфології та фізіології живих організмів (<https://biolog.kpnu.edu.ua/laboratory/>), Центру дослідження природи Поділля (<https://biolog.kpnu.edu.ua/tsentr-doslidzhennia-pryrody-podillia/>). Також використовуються кабінети і лабораторії інших кафедр університету (<https://dushanovatv.wixsite.com/ecologia>, <http://surl.li/erfdl>), ресурси бібліотеки, репозитарій, лабораторія екологічного моніторингу НПП «Подільські Товтри» та інших природо-заповідних установ. Здобувачі ВО є активними учасниками проблемних груп кафедри біології та методики її викладання (<https://biolog.kpnu.edu.ua/hurt-ta-pr-hr/>). Договори про наукову співпрацю відображені на сайті КПНУ <https://science.kpnu.edu.ua/dohovory-pro-naukovu-spivpratsiu/>.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз робочих програм дисциплін дозволив виявити, що зміст освітніх компонентів ОНП регулярно оновлюється, вносяться зміни і корективи, враховуючи тенденції розвитку спеціальності, результати передових наукових досліджень галузі, сучасних наукових тенденцій у біології, згідно наукових інтересів здобувачів. Оновлення змісту освітніх компонентів здійснюється шляхом внесення змін у робочу програму навчальної дисципліни перед початком навчального року і вони є у вільному доступі. Для всіх дисциплін підготовлені робочі програми (силабуси), де чітко визначено цілі, зміст, критерії оцінювання відповідно до Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у КПНУ <https://drive.google.com/file/d/1plNo4hoeWYufXjo02smNGh-fLBE1ZXWU/view>.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності КПНУ представлена на сайті у розділі Стратегія інтернаціоналізації КПНУ <https://inter.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/strategiia-internatsionalizatsii.pdf> та Положення про реалізацію проєктів програм міжнародної співпраці КПНУ https://drive.google.com/file/d/1e4QwUCg8yCWMVsJ-q_KVCKH6m1WtDpPv/view, яка спрямована на інтеграцію університету до світової освітньої та наукової спільноти. У закордонних наукових та науково-педагогічних стажуваннях і міжнародних проєктах брали участь: з числа НПП, зокрема Любінська Л.Г., Оптасюк О.М., Григорчук І.Д. (грантовий проєкт Horizont-2020 Framework Programme, Call: H2020-SFS-2020-1. Proposal: 101000931 – MOLINGER 2020 р.); Матвеев М.Д. (міжнародний проєкт «Studyprogramme Nord University: Birdid (2017-2018 pp., VID 901, VID 902 Birdsoundsnational – Ukraine); Любінська Л.Г., Любінський О.І. (стажування в Університеті Природничих Наук у Любліні (2020 р.); здобувач ВО Корсун О.С. взяв участь у міжнародному конкурсі навчальних візитів (Варшавський університет, WA-UW) (2022р.) (<http://surl.li/gbqur>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Поєднання навчання та досліджень. Для забезпечення академічної мобільності за даною ОНП Університетом укладено низку міжнародних договорів: з Національним природничим музеєм Угорщини (м. Будапешт), Інститутом ботаніки Ягелонського університету (Польща), Жешувським університетом (Польща).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Враховуючи, що в КПНУ створені умови для інтернаціоналізації здобуття освіти та дослідницької роботи, рекомендуємо у 2023-2024 н.р. активізувати інформування та мотивування аспірантів до участі у програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертна група пересвідчилась у відповідності характеристик ОНП «Біологія» вимогам підкритеріїв 4.1-4.4. Під час реалізації освітнього процесу за ОНП поєднуються різні форми та методи навчання з урахуванням свободи слова і творчості та відповідають вимогам студентоцентрованого підходу і принципам академічної свободи. Цілі, програмні результати навчання, критерії їх оцінювання зрозумілі та доступні для всіх учасників освітнього процесу. КПНУ забезпечує поєднання навчання та дослідження, на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі оновлюється зміст ОК. У КПНУ створюються умови для інтернаціоналізації та реалізації прав учасників освітнього процесу щодо участі у програмах міжнародної академічної мобільності. Проте ОНП «Біологія» частково відповідає підкритерію 4.5 (навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти), який став вирішальними в оцінюванні Критерію 4. Проте ЕГ вважає виявлені недоліки такими, що можуть бути усунені в короткий термін, а беручи до уваги позитивні особливості, оцінити ОНП рівнем В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На сайті КПНУ ім. Огієнка на сторінці Аспірантури (<https://science.kpnu.edu.ua/aspirantura/normatyvno-pravova-baza/>) представлено низку документів, які регламентують форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти. Зокрема, у положенні про освітні програми та організацію освітнього процесу підготовки докторів філософії (PhD) (п. 4.1.), а також у положенні про організацію освітнього процесу (п. 4, п/п. 4.5.4.3) вказується, форми контролю у межах навчальних дисциплін визначаються ОНП, навчальним планом, силабусом та робочою програмою. Як зазначили НПП та здобувачі наявні такі форми як: діагностичний, поточний, модульний і підсумковий контроль (поточний контроль здійснюють НПП під час навчальних занять шляхом усного індивідуального опитування, тестування, письмових робіт, шляхом організації бесід, дискусій, аналізу результатів

виконання проєктів; модульний - фіксують у журналі обліку роботи академічної групи здобувачів вищої освіти; підсумковий - у формі семестрового екзамену, заліку, диференційованого заліку.) Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Університету (<http://surl.li/cvtsr>). Інформація щодо форм контролю навчальних досягнень, критерії оцінювання, терміни їх проведення визначені у силабусах, робочих програмах ОК, оприлюднюються на сайті кафедри біології та методики її викладання (<https://biolog.kpnu.edu.ua/navchalni-dystsypliny-obov-iazkovi/>), на платформі MOODLE, яку було продемонстровано Казанішевою Н. («Теорія та методика підготовки фахівців спеціальності «Біологія»») та повідомляються здобувачам на початку вивчення дисципліни. Діагностичний контроль здійснюється на рівні кафедри, факультету та ректорату. На сторінці Аспірантури у вкладці «Робочі програми, силабуси» міститься інформація про форми оцінювання здобувачів у процесі освоєння дисциплін різних циклів підготовки. Вона оновлюється щорічно. Форми контролю та критерії оцінювання практик згідно з програмами практик оголошуються здобувачам вищої освіти на настановних конференціях, які проводяться перед кожною практикою. Після завершення практик проводяться анкетування здобувачів ВО, зокрема, і щодо зрозумілості їм форм контролю, вимог та критеріїв оцінювання. Результати анкетувань розглядаються на засіданнях кафедри. Як було відзначено на зустрічах з академічним персоналом та зі здобувачами, враховуючи невелику кількість аспірантів, кожна дисципліна викладається практично індивідуально, тому здобувачі мають змогу з'ясувати усі питання стосовно оцінювання під час комунікації з викладачами, отримуючи від них усю інформацію за відповідною дисципліною.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Оскільки до цього часу стандарт вищої освіти за даною спеціальністю відсутній, то ОНП «Біологія» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. У ході зустрічей було встановлено, що атестація здобувачів відбувається щорічно, що регламентується відповідним положенням. Аспірант два рази на рік звітує про виконання індивідуального плану роботи на засіданні структурного підрозділу і щорічно атестується науковим керівником та кафедрі біології та методики її викладання про виконання ОНП. Про це їх щонайменше за місяць повідомляють науковий керівник та завідувач кафедри. Зразки атестаційних документів також представлені на сайті аспірантури у вкладці «Взірці та шаблони документів» (<https://science.kpnu.edu.ua/shablony-vzirtsidokumentiv/>). На зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що пандемія коронавірусу та воєнний час не стали перешкодою для вчасного звітування та виконання індивідуального плану, оскільки в межах ЗВО навчання реалізовується у змішаній формі. Це при зустрічі з ЕГ підтвердили гарант програми, викладач англійської мови та аспіранти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечуються прозорістю та чіткими алгоритмами процесу оцінювання їх навчальних досягнень, що регламентується основними нормативними документами університету: Положенням про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<http://surl.li/hwbb>), Положенням про екзамен і заліки, порядок перерахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її складання при переведенні, вступі та поновленні здобувачів вищої освіти на навчання до К-ПНУ (https://drive.google.com/file/d/1RLYvBwoEb7NFW8ikmHv5VpzOw3_04u/view), Порядком організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в К-ПНУ (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgAiL_zz/view). Прозорість і зрозумілість форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання для окремого ОК забезпечується завдяки ознайомленню здобувачів вищої освіти з такою інформацією на першому занятті з дисципліни, на настановних конференціях перед проходженням практик, при затвердженні теми науково-дослідної роботи, на консультаціях здобувачів ВО. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів ВО за кожним освітнім компонентом визначені у силабусах, робочих програмах, оприлюднені на сайті кафедри біології та методики її викладання (<https://biolog.kpnu.edu.ua/navchalni-dystsypliny-obov-iazkovi/>), на платформі MOODLE. Процедура розгляду звернень здобувачів щодо оцінювання та повторного складання підсумкового семестрового контролю визначена пп. 7.9 та 7.10 Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>). Врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) визначено Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій у К-ПНУ (<https://drive.google.com/file/d/1x9fQX5YFxfZITVLbx69aGGQrHuFXVVPc/view>). Важливу роль у цьому процесі відіграє активна пропаганда високої академічної культури. У врегулюванні конфліктів між аспірантами та іншими стейкхолдерами важлива роль належить Раді молодих вчених (РМВ) <https://pef.kpnu.edu.ua/rada-molodykh-vchenykh/>. Порядок оскарження процедури та результатів контрольних заходів урегулює Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ (зі змінами) (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>) (п.7.9, 7.10). У разі незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів семестрового контролю у формі заліку або екзамену, здобувач ВО може

звернутися до оцінювача (оцінювачів) з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Випадків оскарження результатів контрольних заходів та врегулювання конфлікту інтересів не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Колектив КПНУ ім Огієнка є носієм високої академічної культури і академічної доброчесності. Правила поведінки у колективі у контексті дотримання академічної доброчесності прописані на сторінці ЗВО (головна-університет «Академічна доброчесність») <https://integrity.kpnu.edu.ua/>. В університеті існує ефективна практика популяризації засад академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу, запроваджена перевірка наукових текстів (дисертацій, статей, монографій, навчальних посібників тощо) на плагіат, яка проводиться науковим секретарем за допомогою програми на базі онлайн-сервісу www.unicheck.com, супровід процедури перевірки на академічній плагіат здійснює відповідальна особа з числа висококваліфікованих науково-педагогічних працівників кафедри, яку призначає завідувач кафедри. На кафедрі біології та методики її викладання такою особою є Григорчук І.Д. Результати перевірки на наявність (відсутність) академічного плагіату розглядають на засіданнях кафедри. Органом, який, у випадку виявлення факту порушення академічної доброчесності, розглядає й вирішує зазначену проблему, є Комісія з питань академічної доброчесності (<https://integrity.kpnu.edu.ua/normativnabaza/komakadem/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми звітів і вимоги до них також оприлюднені на сторінці аспірантури. У силабусах дисциплін зазначено види та форми контролю, засоби оцінювання, критерії поточного та підсумкового оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни та розподіл балів. Колектив успішно подолав незручності що виникли за умов воєнного часу, що не порушило порядку оцінювання здобувачів. Разом з тим в ЗВО використовуються сучасні технічні засоби для недопущення порушень академічної доброчесності пов'язаних із некоректним запозиченням наукових текстів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Експертна група рекомендує: продовжити практику проведення контрольних заходів з залученням автоматизованих засобів контролю та тестування; продовжити практику проведення систематичного опитування здобувачів вищої освіти з метою з'ясування рівня об'єктивності оцінювання та попередження конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на аргументацію підкритеріїв 5.1-5.4, а саме синергетичний зв'язок всіх рівнів менеджменту ЗВО в межах формування академічної доброчесності, вчасне опублікування на офіційному сайті університету інформації щодо контрольних заходів, інформативність силабусів дозволив дійти висновку, що ОНП «091 Біологія» рівня вищої освіти доктор філософії спеціальності 091 «Біологія» відповідає рівню В. Виявлені недоліки за критерієм можуть бути виправлені в короткий термін.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Професійну кваліфікацію НПП, які задіяні в освітньому процесі за ОНП, підтверджено документом про базову вищу освіту, науковий ступінь і наукове звання, результатами наукової і навчально-педагогічної діяльності (відомості самооцінювання). Варто зазначити, що не лише керівники дисертаційних досліджень аспірантів, а і викладачі, які задіяні до реалізації освітньої складової ОНП, мають значний досвід проведення наукових досліджень, чималий стаж роботи, публікуються, у тому числі у виданнях включених до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science, беруть участь у наукових конференціях, своєчасно підвищують свою кваліфікацію. На сайті КПНУ наведено сертифікати участі НПП в академічній мобільності <https://inter.kpnu.edu.ua/uk/sertyfikaty-uchasnykiv-am/>. Під час інтерв'ювання гаранта ОНП, наукових керівників, НПП, менеджменту факультету було підтверджено інформацію наведену у відомостях самооцінювання та з'ясовано, що під час формування групи забезпечення перевага надається викладачам з відповідною базовою ВО, науковим ступенем, вченим званням, наявністю досвіду професійної діяльності за відповідним фахом, які мають відповідну спеціалізацію і є активними науковцями. Освітній процес за ОНП забезпечують 8 НПП, які читають лекції, з них п'ять – доктори наук, професори; три – кандидати наук, доценти. Таким чином, професіоналізм та високий науковий рівень НПП, які залучені до освітнього процесу за ОНП, повною мірою забезпечують успішну реалізацію програми і досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. При відборі викладачів ОНП враховуються наступні кваліфікаційні вимоги: кваліфікація відповідно до спеціальності; рівень обізнаності, експертизи у науковій галузі, сумісній із навчальною дисципліною; наявність та відповідність наукового ступеня та вченого звання; наукові публікації у фахових виданнях, в т.ч. внесених до наукометричних баз Scopus і Web of Science тощо; спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОНП; знання та дотримання нормативно-правової бази освіти і науки.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір викладачів ОНП проводиться на засадах відкритості, незалежності, неупередженому ставленні до кандидатів, об'єктивності та обґрунтованості та відображено у Порядку проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у КПНУ (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1xrxjCBOCE-r1KMBoyZgq117DpF8ykv_Mk/view). У документах визначені вимоги та процедури конкурсного добору НПП. Усі документи, що регламентують зазначений процес, а також оголошення щодо наявності вакантної посади та вимог до претендентів на посаду розміщено на сайті університету, отже інформація є доступною для всіх зацікавлених осіб. До групи забезпечення ОНП, яка акредитується, залучаються викладачі, які мають досвід роботи за фахом, наявні наукові та академічні здобутки. Під час інтерв'ювання гаранта та науково-педагогічних працівників було підтверджено їх обізнаність з нормативними документами та процедурами конкурсного добору викладачів. Отже, процедури конкурсного добору є прозорими і зрозумілими кандидатам і дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Аналіз освітніх програм, відомостей самооцінювання, матеріалів отриманих під час проведення акредитації, а також інформації отриманої під час роботи з фокус-групами (гарант ОНП, НПП, наукові керівники, роботодавці) показав, що в КПНУ, зокрема на ОНП «Біологія», існує практика залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. У рамках угод Про співпрацю між КПНУ та підприємствами і установами фахівці беруть активну участь в організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема, роботодавці залучені до аналізу навчального плану та реалізації ОНП (листи-рецензії і пропозиції, які обговорено на засіданнях робочої групи). Представники професійного середовища часто беруть участь в організації та реалізації освітнього процесу, зокрема, спільне проведення конференцій, семінарів. Вказані заходи й ініціативи роботодавців позитивно сприймаються здобувачами.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В КПНУ існує практика залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Зокрема, окремі заняття із «Фітосозології» та «Сучасних аспектів вчення про фітопопуляцію» (вибірковий ОК) проводяться на базі ботанічного саду ПДАТУ, НПП «Подільські Товтри» із залученням їх працівників (к.б.н., ст.н.сп. Л. Горбняк-Юліна, ст.н.сп. І. Одукалець, зав. науково-дослідним відділом М. Дребет. Кафедрою біології та методики її викладання практикується проведення гостьових лекцій, як для здобувачів ВО читають провідні науковці України та зарубіжжя: О. Лукаш, док. біол. наук., професор національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (<https://biolog.kpnu.edu.ua/2023/03/18/hostova-lektsiia-vid-profesora-oleksandra-lukasha/>), к.б.н., пров. н. сп. М. Шевера, Інститут ботаніки НАН України (<https://biolog.kpnu.edu.ua/2022/10/20/hostova-lektsiia-fitoinvazii-iak-odna-iz-vazhlyvykh-prohram-suchasnosti/>), PhD, Н. Николаева, наук. співр. Біомедичного центру Словацької академії наук (Slovenská akadémia vied) <https://biolog.kpnu.edu.ua/2022/05/18/zustrich-iz-naukovtsem-zi-slovachchynu/>, <https://biolog.kpnu.edu.ua/2022/05/20/5421/> та ін.). Наведену інформацію у відомостях самооцінювання було підтверджено гарантом ОНП, здобувачами вищої освіти і роботодавцями. НПП пройшли стажування в межах України та за

кордоном <https://biolog.kpnu.edu.ua/sertyfikaty-ta-dovidky-pro-stazhuvannia>, беруть участь у тренінгах, семінарах, вебінарах в межах проєктів <http://surl.li/gbres>; Project_Hub https://meridian.kpnu.edu.ua/2023/03/30/project_hub-bank-idei-sformovano/; цикл вебінарів компанії «Наукові публікації» <http://surl.li/gdgnm>; для підвищення рівня англійської комунікативної компетентності реалізується English для НПП <https://inter.kpnu.edu.ua/uk/2022/06/16/english-dlia-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv-k-pnu-vid-mizhnarodnoho-viddilul/>, навчання на мовних курсах Лінгвістичного центру <https://lc.kpnu.edu.ua> – Любінський О.І. Викладачі, залучені до реалізації ОНП, мають науковий ступінь кандидат та доктор наук, вчене звання – професор, доцент є висококваліфікованими фахівцями з практичним досвідом роботи.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів здійснюється шляхом підвищення кваліфікації раз на п'ять років, що є обов'язковою вимогою до НПП згідно чинного законодавства. Підвищення кваліфікації та стажування НПП університету регламентується відповідно до Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у КПНУ (нова редакція) (https://drive.google.com/open?id=1IZ4KE8w86bpEofoMrrdxohPLFrFL_G8H) професійний розвиток НПП відбувається за напрямками: навчання за програмами підвищення кваліфікації. Викладачі підвищують свій професійний рівень через виконання науково-дослідних робіт, міжнародних грантів, спільних наукових міжнародних досліджень: Любінська Л.Г., Оптасюк О.М., Григорчук І.Д. (подання грантового проєкту Horizont-2020 Framework Programme, Call: H2020-SFS-2020-1. Proposal: 101000931 – MOLINGER 2020 p.); Матвеев М.Д. (міжнародний проєкт «Studyprogramme Nord University: Birdid (2017-2018 pp., VID 901, VID 902 Birdsoundsnational – Ukraine); Любінська Л.Г., Любінський О.І. (стажування в Університеті Природничих Наук у Любліні (2020 p.); здобувач ВО Корсун О.С. брав участь у міжнародному конкурсі навчальних візитів (Варшавський університет, WA-UW) (2022p.) (<http://surl.li/gbqur>). Під час спілкування з фокус-групами було підтверджено достовірність наведеної у відомостях самооцінювання інформації, а також дієвість формалізованих процедур професійного розвитку НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У КПНУ існують процедури морального та матеріального стимулювання відповідно до Колективного договору між адміністрацією та профспілковим комітетом працівників КПНУ на 2021-2023 pp. (<https://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/kolektyvnyi-dohovir-2021-2023-lyst.pdf>), Положенням про додаткове преміювання науково-педагогічних та інших працівників КПНУ за особливі досягнення у навчальній, методичній і науковій роботі (<https://drive.google.com/file/d/1kaS2Y1cN8U2LGdldvIRSUFmF8aOxO8Gr/view>, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в КПНУ (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjHYUM7GaI6MikA4o/vie>), Положенням про щорічне рейтингове оцінювання НПП КПНУ (https://drive.google.com/file/d/1WMvooQ9Qoi2_vPtO32kpPOk-WRMu-gTz/view). Під час інтерв'ювання науково-педагогічних працівників, гаранта ОНП, менеджменту університету було підтверджено дієвість процедур стимулювання розвитку викладацької майстерності. Розвиток викладацької майстерності в КПНУ стимулюється через систему матеріального та морального стимулювання. У якості матеріального заохочення колективним договором передбачена можливість доплат, надбавок до посадового окладу, преміювання, надання матеріальної допомоги. За досягнення високих результатів у роботі, науковій діяльності наукові працівники представляються до нагородження держнагородами, почесними званнями, преміями, грамотами.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП, які залучені до реалізації освітнього процесу за ОНП, мають високу професійну та академічну кваліфікацію, яка повною мірою забезпечує досягнення поставлених цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного відбору викладачів чіткі та прозорі. На ОНП існує дієва практика залучення роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу за ОНП (до керівництва дослідницькими роботами, читання проблемних лекцій, консультування аспірантів, розробки та перегляду ОНП).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

З початку нового 2023-2024 н.р. ЕГ рекомендує посилити роботу з роботодавцями стосовно їх участі у опитуваннях щодо якості провадження освітнього процесу за ОНП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Експертна група пересвідчилася у відповідності характеристик ОНП «Біологія» вимогам підкритеріїв 6.1, 6.2, 6.4-6.6: досвідчений кадровий потенціал у КПНУ, відкритість та прозорість процедур конкурсного відбору НПП, практика залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОНП, практика стимулювання розвитку професійної і викладацької майстерності НПП. Проте ОНП «Біологія» частково відповідає підкритерію 6.3 (заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу), який став вирішальними в оцінюванні Критерію 6. Проте ЕГ вважає виявлені недоліки такими, що можуть бути усунені в короткий термін, а беручи до уваги позитивні особливості, оцінити ОНП рівнем В за Критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами огляду наявної матеріально-технічної бази ЕГ засвідчує достатню її відповідність потребам учасників освітнього процесу для досягнення цілей та ПРН, а також виконання наукових досліджень відповідно до ОП. Досягнення визначених ОП цілей забезпечуються достатньою кількістю аудиторій та лабораторій, а також всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до матеріальної, соціальної інфраструктури КПНУ ім. І. Огієнка. Аудиторії, лабораторії (ботаніки, зоології, загальнобіологічних дисциплін, анатомії, фізіології та здоров'я людини <https://biolog.kpnu.edu.ua/lab/>), екологічного моніторингу <http://ecolog.kpnu.edu.ua/lab-eko-monit/>, комп'ютерні класи, доступний Wi-Fi. Частина практичноорієнтованих занять проводиться на базі НПП «Подільські Товтри». Навчально-методичне забезпечення ОНП забезпечує бібліотека К-ПНУ https://library.kpnu.edu.ua/?page_id=940, надає безоплатний доступ до своїх ресурсів і включає 2 абонементи та 9 читальних залів, загальний фонд 1025507 прим. Електронні ресурси бібліотеки: <http://library.kpnu.edu.ua/>, <http://library.kpnu.edu.ua/ufd/>, <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/>, <https://library.kpnu.edu.ua/2016/02/19/virtualnadovidka/>, Бібліотека факультету містить фонд близько 22 тис. прим. К-ПНУ має доступ до наукометричних баз даних: Scopus; Web of Science; електронних баз Bentham Science, Research4Life. Також у книгозбірні зберігається 27 997 рідкісних та цінних документів. Навчально-методичне забезпечення усіх компонентів ОНП відповідає вимогам. Силабуси, робочі програми розміщені на сайті кафедри (<https://biolog.kpnu.edu.ua/navchalni-dystsypliny-obov-iazkovi/>), платформі MOODLE. У ЗВО діє Наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених К-ПНУ https://drive.google.com/file/d/1veiV6kwD-TmeF_oLTi_lG9Rhy-xDsWX_/view. Підвищення рівня володіння іноземними мовами забезпечує Лінгвістичний центр <https://lc.kpnu.edu.ua/>. Для виявлення потреб аспірантів здійснюється їх анкетування <https://nmz.kpnu.edu.ua/pryrodnycho-ekonomichnyj/>, опитування. Аспіранти беруть участь у неформальних зустрічах з ректором, де безпосередньо або заповнивши анонімну Google форму <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdTiSsKy-stkknT63zdL89WfuLzSn7rkreZ5hUjno-yxlOB-Cw/viewform?fbclid=IwAR1TKGkxHUXj1Al5Dcuo915RPvANhq2YWBfM4DEmIjKpmhobxm2GpIM5nQ4&gclid=7628> можуть звернутися до ректора із питаннями та пропозиціями. У закладі наявний пандус, кнопки виклику для допомоги особам з особливими освітніми потребами. Під час огляду матеріально-технічної бази Матвеев М.Д. продемонстрував лекційну ауд. 25, де містяться музейні експонати тварин (передана колекція натураліста Б.Шевчука з м. Хмельницький), у лаб.зоології 25а проводяться заходи, зокрема «Школа орнітолога» <https://biolog.kpnu.edu.ua/ornitoshkola/> (в ауд. наявний прилад для запису голосу птахів, детектор визначення кажанів, квадрокоптер).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічі зі здобувачами, ЕГ переконалася, що всі вони мають вільний доступ до лабораторій та мають змогу працювати з необхідними для досліджень препаратами. На території університету є вільний та безоплатний доступ до мережі Інтернет, послуги бібліотеки, репозиторію. Викладачам та здобувачам надається вільний доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Здобувачі та НПП підтвердили, що під час навчання за ОНП жодних фінансових стягнень за користування об'єктами інфраструктури ЗВО не було. В КПНУ ім. Огієнка наявна ліцензійна програма для перевірки робіт на плагіат Unichesk, відповідальна особа за перевірку Григорчук І.Д. Під час зустрічі з НПП та здобувачами членів експертної групи запевнили, що випадків плагіату при реалізації ОНП не було.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища врегульовано Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу К-ПНУ (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1TNFbaOPJuv01DVLd-QeDIbBl3W2hf8Es/view>, Положенням про порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників і здобувачів вищої освіти К-ПНУ https://drive.google.com/file/d/1p_yVSGwnAtSSatxvLB-jNqgdI3dMVSSX/view, та ін. В КПНУ ім. Огієнка постійно вдосконалює надійність експлуатації навчальних корпусів і гуртожитків, зокрема в гуртожитку виконано ремонт душових. Працюють системи сигналізації, встановлено камери відеоспостереження, пандуси, пожежну сигналізацію. В університеті є соціально-психологічна служба, яка надає свої послуги здобувачам <https://sps.kpnu.edu.ua/>, які здійснюють підтримку здобувачів, проводять онлайн анкетування. Наявна скринька довіри <https://kpnu.edu.ua/telefon-doviry/>. В умовах дії правового режиму воєнного стану університет має укриття, що сприяє безпеці учасників освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів здійснюється гарантом ОП, НПП, Радою молодих вчених, профспілковою організацією <https://www.cryo.in.ua/union>, науковими керівниками. Зокрема, освітня підтримка здійснюється викладачами як безпосередньо під час занять, так і з використанням сучасних інформаційних технологій – відеоконференцій на платформах Zoom, Google Meet, хмарних сховищ (Google Disk), месенджерів (Viber), платформі Moodle, електронної пошти, що було підтверджено під час зустрічі з фокусгрупами. Інформаційну та консультативну підтримку здобувачі можуть отримати у будь-якому відділі університету та безпосередньо у наукового керівника, та на сайті (розклад навчання, екзаменів тощо) . Під час зустрічей здобувачі відмітили, що мають постійний зв'язок із викладачами через групи у соціальних мережах Facebook, Telegram, Viber, активно використовується платформа Zoom та електронна пошта. Аспіранти отримують інформацію про освітній процес від завідувача аспірантури і докторантури (Л.І.Дмитрецька), наукового керівника, завідувача кафедри. Актуальна інформація розміщена на сайті університету <https://science.kpnu.edu.ua/>, кафедри <https://biolog.kpnu.edu.ua/>. Для забезпечення механізмів підтримки здобувачів направлена діяльність Навчально-методичного центру забезпечення якості освіти <https://nmz.kpnu.edu.ua/>, відділу профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету <https://proforient.kpnu.edu.ua/>, відділу наукової роботи https://science.kpnu.edu.ua, відділу міжнародних зв'язків <https://inter.kpnu.edu.ua/uk/>, відділу фандрайзингу <https://fund.kpnu.edu.ua/>, Лінгвістичного центру <https://lc.kpnu.edu.ua/> (навчається І. Власов), Центру інформаційних технологій <https://itcentre.kpnu.edu.ua/>, бібліотеки <https://library.kpnu.edu.ua/>. Підтримкою та захистом інтересів аспірантів займається профком студентів, аспірантів та докторантів К-ПНУ <https://proffom.kpnu.edu.ua/>, юридичний сектор <https://drive.google.com/file/d/1ThtQogLB1LDOB2i5zvCdMX5PNvtjBGG/view>, а також в університеті діє соціально-психологічна служба <https://sps.kpnu.edu.ua/>. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти високий, що доводять результати опитування та бесіди із здобувачами ВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В КПНУ ім. Івана Огієнка наявна можливість реалізації права на освіту осіб з особливими потребами, що врегульовано такими документами : Правила прийому до К-ПНУ <https://vstup.kpnu.edu.ua/pravya-pryjomu/>, Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>, Положення про організацію інклюзивного навчання в К-ПНУ https://drive.google.com/file/d/1S_n8rUhGwen4huhZfWjQeJKGzc4LpiF5/view, Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших осіб з числа мало мобільних груп населення в К-ПНУ <https://kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/poriadok-suprovodu-nadannia-dopomohy-osib-zinvalidnistiu.pdf>, Стратегію розвитку К-ПНУ на 2020-2030 рр. <https://drive.google.com/file/d/1Wnu9Sjiybwlgd8JdcM2XuTVgPcksKbC4/view>. Особи з особливими освітніми потребами можуть здобувати освіту за індивідуальним графіком навчання https://drive.google.com/file/d/13pQ_yjsppBqfVcw4nptghvvo8ITYR2bo/view, безоплатно забезпечуються інформацією для навчання в доступних формах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я <https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcGoCmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view>. Для осіб з порушенням рухового апарату у навчальних корпусах та гуртожитках створено пандуси, широкі проходи, безпорогові дверні блоки та кнопка виклику персоналу.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Аналізуючи інтерв'ювання окремих фокус-груп (викладацький склад та здобувачі), можна зробити висновок, що КПНУ ім. Огієнка існує чітка та зрозуміла процедура врегулювання конфліктних ситуацій (<https://drive.google.com/file/d/1x9fQX5YFxfZITVLbx69aGGQrHuFXVVPc/view>), що прописана у відповідному положенні. Функціонує електронна скринька довіри (<https://kpnu.edu.ua/telefon-doviry/>). Крім того, здобувачі можуть взяти участь у щомісячних неформальних зустрічах з ректором (безпосередньо або заповнивши анонімну Google-форму) (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdTIkystkknT63zdL89WfuLzSn7rkreZ5hUjno-yxlOB-Cw/viewform?fbclid=IwAR1TKGkxHUX_j1Al5Dcuo915RPvANhq2YWBfM4DEmIjKpmhobxm2GpIM5nQ4&gclid=7628). Проявів утисків, сексуальних домагань, булінгу тощо у закладі не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси (обладнання, інша інфраструктура, бібліотека тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП достатнє для досягнення визначених цілей та результатів навчання. Санітарно-технічний стан усіх приміщень, навчально-лабораторних аудиторій відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби й інтереси, а саме наявність пандусів, шрифту Брайля на вході в приміщення ЗВО, наявність вогнегасників та планів евакуації, наявність укриття. Позитивним моментом в контексті Критерію 7 є можливість здобувачів освіти отримати консультацію та допомогу представників психологічної служби. Університет забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На офіційному сайті університету містяться неактивні посилання, не структуровано механізм організації освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами. Рекомендується продовжити роботу зі створення технічних та нормативно-методичних умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОНП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 7.1-7.6. Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів та їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 7 з рівнем В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У КПНУ імені І.Огієнка затверджені, оприлюднені та реалізуються Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти К-ПНУ 2020.pdf - Google Диск (2022 р.), Положення про освітні програми в К-ПНУ <https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExi9GLi6d/view>, Положення про організацію опитування здобувачів вищої освіти К-ПНУ 2020.pdf - Google Диск (2020 р.). Внутрішнє оцінювання якості ОНП відбувається через процедури моніторингу та перегляду ОНП (п. 6 Положення про освітні програми в К-ПНУ <https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExi9GLi6d/view>). Перегляд попередніх варіантів ОНП проведено у 2020 р. (введено дисципліну «Сучасні інформаційні технології» (наказ ректора від 26 червня 2020 р. № 72-ОД), у 2021 (введено дисципліну «Теорія і методика підготовки фахівців спеціальності «Біологія», наказ від 26 травня 2021 р. № 69-ОД) та у 2022 р. (введено два члени проєктної групи: від кафедри - к.б.н., доц. М. Матвеев, від стейкхолдерів – директор НПП «Мале Полісся» А. Сасюк, наказ від 29 квітня 2022 р. № 52-ОД). Перегляд ОНП проводиться щорічно або за потреби. На сайті випускової кафедри у розділі Аспірантура оприлюднено варіанти ОНП «Біологія» 2016 р., 2020 р., 2021 р. та 2022 р., ОНП – Кафедра біології та методики її викладання (kpnu.edu.ua). Також у цій вкладці представлено результати щорічного моніторингу ОНП, її проєкти та узагальнені пропозиції стейкхолдерів (Обговорення ОНП – Кафедра біології та методики її викладання (kpnu.edu.ua)).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти залучені до формування та перегляду даної освітньої програми шляхом щорічного опитування згідно Положення про організацію опитування здобувачів вищої освіти К-ПНУ 2020.pdf - Google Диск (2020 р.). Google-форми таких опитувальних анкет для здобувачів природничо-економічного факультеті розміщені на сайті ЗВО (анкета «Освітня програма спеціальності очима здобувача», «Викладач очима студентів», «Організація освітнього процесу в КПНУ», «Анкета здобувачів вищої освіти, які пройшли практику» та інші, Анкети (kpnpu.edu.ua). Участь здобувачів у щорічному опитуванні щодо якості реалізації даної ОНП та її удосконалення підтверджено під час їх інтерв'ювання. Так, під час зустрічі здобувачів вищої освіти з ЕГ аспірантка Білівська В. вказала, що вносила пропозицію щодо введення до ОНП ОК «Сучасні інформаційні технології». Її пропозиція була прийнята до реалізації, що пізніше було відображено у протоколі випускової кафедри (протокол № 2 від 21.01.2020 р.). Здобувачі вищої освіти входять до складу делегатів конференції трудового колективу університету та вченої ради університету. Члени студентської ради залучаються до обговорення проекту освітньої програми на засіданнях органів студентського самоврядування, кафедри біології та методики її викладання, ради з науково-методичної роботи і забезпечення якості вищої освіти, вченої ради природничо-економічного факультету.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У КПНУ функціонує Рада роботодавців Рада роботодавців (kpnpu.edu.ua) з відповідно розробленим Положенням та планом роботи. До складу університетської Ради входить представник роботодавців від даної ОНП - директор НПП «Хотинський» А. Доманчук. Роботодавці можуть бути залучені до формування та перегляду даної освітньої програми шляхом внесення пропозицій до проекту ОНП та через щорічне опитування. На сайті ЗВО оприлюднена опитувальна «Анкета для роботодавців КПНУ імені І. Огієнка» Анкета для роботодавців Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (google.com). Однак під час зустрічі ЕГ з представниками стейкхолдерів було встановлено, що активна співпраця робочої групи ОНП з роботодавцями відбувається, але часто без письмової реєстрації (наприклад, не всі представники роботодавців вказали про участь у анкетуванні). Ефективною формою урахування інтересів роботодавців є щорічне спільне проведення науково-практичних конференцій, семінарів (Співпраця зі стейкхолдерами – Кафедра біології та методики її викладання (kpnpu.edu.ua), на яких обговорюються нові тенденції розвитку галузі професійної діяльності випускників ОНП. Члени проектної групи і гарант ОНП є членами наукової ради НПП «Подільські Товтри», фахових товариств, результати роботи яких враховуються при оновленні ОНП. Проте роботодавці все ж залучені до перегляду ОНП шляхом надання своїх рецензій, внесення пропозицій до щорічних проектів ОНП (Обговорення ОНП – Кафедра біології та методики її викладання (kpnpu.edu.ua). Наприклад, до проекту ОНП 2023 року (23-proroz-onp-biolohtia-proiekt.pdf (kpnpu.edu.ua) зав. науково-дослідним відділом НПП «Подільські Товтри» М.В. Дребет внесено пропозицію щодо опанування здобувачами новітніх технологій, наприклад, таких програм, як Life. За результатом пропозиції планується включити вивчення вказаних програм до матеріалу навчальних дисциплін. Здобувач ступеню доктора філософії Вікторія Білівська запропонувала доповнити теми практичних занять методиками сучасних польових досліджень, що також планується реалізувати у новому варіанті ОНП. Науковий співробітник відділу культурної флори Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України Боднарчук О.П. вніс пропозицію щодо введення дисципліни «Геоінформаційні системи» до переліку вибіркових ОК, що також заплановано до впровадження.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Інформацію щодо кар'єрного шляху та працевлаштування випускників ОНП аналізує, по-перше, випускова кафедра; по-друге, відділ профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету Відділ профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету – Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (kpnpu.edu.ua). На сайті вказаного відділу у розділі «Сприяння працевлаштуванню» є вкладка «Моніторинг працевлаштування». Проте висвітлено результати працевлаштування лише бакалаврів та магістрів природничо-економічного факультету за 2017-2018 р.р. У розділі «Сприяння працевлаштуванню» також представлена вкладка Поради з розвитку кар'єри – Відділ профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету (kpnpu.edu.ua), вкладка Банк вакансій – Відділ профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету (kpnpu.edu.ua), який приєднаний до бази обласних центрів зайнятості України. Також на сторінці відділу профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету ЗВО висвітлена рубрика «Видатні випускники» за факультетами Університету (Природничо-економічний факультет – Відділ профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету (kpnpu.edu.ua).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Реалізація освітнього процесу за ОНП проводиться з урахуванням затвердженого у 2022 році Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти К-ПНУ 2020.pdf - Google Диск. Є приклади реагування на пропозиції щодо покращення освітнього процесу за даною ОНП. Так, стейкхолдери мають можливість внесення пропозицій до щорічного проекту ОНП (Обговорення ОНП – Кафедра біології та методики її викладання (kpn.edu.ua). Наприклад, до проекту ОНП 2022 року (22-propozytii-steikkholderiv-onp-biolohiia.pdf (kpn.edu.ua) д.б.н., старший науковий співробітник Державного природничого музею НАН України (Львів) Бокотей А.А. внесено пропозицію зняти спеціалізацію 03.00.05 «Ботаніка» у даної ОНП, так як ЗВО має базу і фахівців з напрямку зоологія; взято курс на розширення напрямів ОНП. Старший науковий співробітник національного природного парку «Подільські Товтри» Одукалець І.О. після зняття спеціалізації ОНП запропонував скоригувати назву дисципліни «Сучасні експериментальні методи досліджень у фітобіології» на «Сучасні експериментальні методи досліджень у біології», що було реалізовано при оновленні ОНП. Директор національного природного парку «Хотинський» Доманчук А.Г. та Директор національного природного парку «Мале Полісся» Сасюк А.В. відмітили відсутні у проектній групі представників стейкхолдерів. За результатом пропозиції до складу проектної групи включено канд. біол. наук, доцента кафедри біології та методики її викладання Матвеева М.Д., як досвідченого науковця, знаного фахівця, та директора національного природного парку «Мале Полісся» Сасюка А.В. При обговоренні проекту ОНП 2021 року (21-cteikkhold_onp_091-biolohiia.pdf (kpn.edu.ua) професор Інституту ботаніки ім. М.Г.Холодного НАНУ Дубина Д.В. вказав, що для підвищення ефективності підготовки випускників логічним є введення навчальної дисципліни, спрямованої на підготовку здобувача до професійної діяльності у ЗВО. За результатом у новій редакції ОНП було введено навчальну дисципліну «Теорія і методика підготовки фахівців спеціальності "Біологія"». У продовження цієї теми здобувачка вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня Білівська В. зазначила за доцільне введення навчальної дисципліни, присвяченої підготовці до науково-педагогічної практики; за результатом на це було спрямовано новозапропоновану навчальну дисципліну «Теорія і методика підготовки фахівців спеціальності "Біологія"». Головний природоохоронець НПП «Дермансько-Острожський» Лисюк В.М. запропонував у дисциплінах розглядати питання ренатуралізації рідкісних видів рослин, оскільки це одне із завдань науковців ПЗФ. За результатом проектною групою ОНП було прийнято рішення, що вказана тема буде розширена у вибірковій дисципліні «Фітосозологія».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Внутрішня система забезпечення якості освіти об'єднує всі структурні підрозділи ЗВО і всіх учасників освітнього процесу, в тому числі органи студентського самоврядування, ректорат, деканат, кафедри, НПП, здобувачів та зовнішніх стейкхолдерів. Так, члени академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП: беруть участь у розробці, реалізації, моніторингу ОНП, вносять пропозиції стосовно усунення недоліків, у тому числі через онлайн-анкетування та при висвітленні проекту ОНП на сайті Університету для обговорення. Ректорат відповідає за організацію та вдосконалення освітнього процесу в ЗВО, наявність затверджених навчальних планів та програм, графіків освітнього процесу, проведення атестації здобувачів вищої освіти. Деканат опікується формуванням педагогічного навантаження кафедр, якістю розподілу навантаження між викладачами; контролем за дотриманням розкладу занять, перевірку достатності методичного забезпечення з дисциплін, контролем за своєчасним оформленням результатів поточного та підсумкового контролів. Кафедра забезпечує виконання планів навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи; підготовку НПП робочих програм або силабусів. НПП проводять аудиторні заняття, поточний і підсумковий контроль, керують самостійною роботою здобувачів; стейкхолдери вносять пропозиції щодо підвищення якості освіти. Розроблені Положення про дотримання академічної доброчесності.pdf - Google Диск та Кодекс акад.доброчесності_КПНУ.pdf - Google Диск). Академічна спільнота залучається до забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях співробітників ЗВО та здобувачів вищої освіти; у ЗВО для їх перевірки використовується сервіс UNICHECK. Для цього розроблені та оприлюднені Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на академі.pdf - Google Диск та Порядок перевірки рукописів монографійpdf - Google Диск. Під час інтерв'ювання зі здобувачами вищої освіти та НПП склалося чітке враження щодо розуміння спільних цінностей науковця та необхідності покращення якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Процедури внутрішнього забезпечення якості ОНП у КПНУ в цілому відповідають визначеним нормам та нормативним законодавчим документам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Деяко формальна участь роботодавців у моніторингу якості реалізації ОНП (надання загальних рецензій та недостатня активність у опитуванні/анкетуванні щодо якості освітнього процесу). Відділу профорієнтаційної роботи, доуніверситетської підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників університету доцільним є на початок нового навчального року оновити сторінку Відділу та за результатами анкетування приділити увагу аналізу результатів моніторингу якості освітнього процесу, в тому числі відповідно до ОНП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В Університеті діють нормовані процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП, до процесу долучаються стейкхолдери різних категорій. Підкритерії 8.1 (ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми), 8.2 (здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери; позиція здобувачів береться до уваги під час перегляду освітньої програми), 8.5 (система забезпечення якості ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації ОНП), 8.6 (результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми) та 8.7 (в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності за цією програмою) відповідають вимогам. Проте підкритерії 8.3 (роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери) та 8.4 (існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми) мають потенціал для покращення. Проте вищеперераховані недоліки можна ефективно в незначні терміни ліквідувати. Зважаючи на позитивні сторони, експертна група дійшла висновку, що заявлена на акредитацію ОНП за Критерієм 8 відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті КПНУ ім. Огієнка у вкладках «Університет» (<https://kpnu.edu.ua/universitytet/polozhennia/>) та «Наука» (<https://kpnu.edu.ua/norm-doc-nauk/>), «Публічна інформація» (<https://kpnu.edu.ua/publiczna-informatsiia/>) наявні документи, що регламентують права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу. Доступними на вебсайті є Правила прийому до аспірантури університету (<https://science.kpnu.edu.ua/aspirantura/pryjom-do-aspirantury/>), освітні програми (<http://science.kpnu.edu.ua/aspirantura/>), навчальні плани, вибіркові дисципліни. Сторінки університету <https://www.facebook.com/kpnu.edu.ua> та факультету <https://www.facebook.com/groups/1640051532915094> створені у соцмережах, наявний канал YouTube <https://www.youtube.com/watch?v=izBpwoPi3WY>.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Згідно Положення про освітні програми в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) <https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExi9GLi6d/view> (п. 6.3) проект ОНП висвітлюється на офіційному сайті ЗВО не пізніше ніж за місяць до його розгляду. Проект ОНП та зміни до нього розташовані на офіційному сайті КПНУ ім. Огієнка у вільному доступі на сторінці кафедри біології та методики її

викладання у вкладці «Обговорення ОНП» (<https://biolog.kpnu.edu.ua/obhovorennia-op/>), свої пропозиції усі зацікавлені особи можуть надсилати на електронну скриньку університету. Під час відеозустрічі із роботодавцями була надана інформація, що проєктна група, гарант ОНП, НПП, здобувачі та стейкхолдери приймають участь в оновленні ОНП. Стейкхолдери брали участь у рецензуванні та написанні відгуків на ОНП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час зустрічі зі стейкхолдерами було чітко підтверджено участь в обговоренні проєкту ОП. Зовнішні та внутрішні стейкхолдери обізнані про те, де знаходиться ОП, і повсякчас мають можливість звернутися до неї за необхідності. Про це експертна група пересвідчилась під час онлайн-зустрічей із роботодавцями та аспірантами. Стейкхолдери обізнані про зміст, цілі та задачі, що притаманні окремим освітнім компонентам ОП. Ця інформація наведена у силабусах навчальних дисциплін, що також знаходяться на сайті у вільному доступі. ЕГ під час експертизи переконалася в достовірності наведеної у звіті самоаналізу інформації стосовно підкритерію 9.3.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Наявні чіткі і зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Нормативно-правові акти та положення, що діють у ЗВО, легкодоступні для тих, чий права й обов'язки вони регулюють. Проєкт ОП знаходиться у вільному доступі для відкритого обговорення з усіма зацікавленими сторонами. Співпраця з усіма стейкхолдерами підтверджена під час проведених зустрічей.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Зважаючи на невелику чисельність здобувачів, що навчаються на ОНП, що акредитується, два аспіранти були залучені до анкетування (згідно інформації на сайті), що не дозволяє зробити достовірні висновки стосовно результатів опитування. Рекомендується продовжити позитивну практику своєчасного оприлюднення й оновлення інформації на офіційному сайті університету, факультету; запровадити з 2023-2024 н.р. практику інформування й оновлення інформації стосовно результатів анкетування; залучити всіх аспірантів, що навчаються на ОНП до опитування.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики в межах підкритеріїв 9.1 – 9.3, а саме: визначеність, зрозумілість та відкритість правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, зручності та інформативності сайту КПНУ ім. Огієнка, публічності і відкритості та наявності слабких сторін, а саме часткова відповідність підкритерію 9.2 (можливості залишати відгуки, пропозиції та зауваження у відкритому доступі при обговоренні проєкту ОНП), який став вирішальним при оцінюванні, експертна група дійшла висновку, що ОНП за спеціальністю 091 «Біологія» відповідає критерію 9 за рівнем В. Виявлені недоліки не є суттєвими і можуть бути усунені у короткий термін.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП складається з освітньої та наукової складових. На першому курсі здобувач спільно з науковим керівником розробляє план дисертаційного дослідження. Освітня складова містить обов'язкові та вибіркові дисципліни. Обов'язкові освітні компоненти ОНП містять дисципліни, що формують глибинні знання (Сучасні експериментальні методи досліджень у біології, Теорія і методика підготовки фахівців спеціальності «Біологія»); дисципліни, що формують загальнонаукові компетентності (Філософія та методологія науки); дисципліни, що формують універсальні навички дослідника (Організація наукової діяльності, Моделювання біологічних систем та інноваційні проекти, Сучасні інформаційні технології) та дисципліни, що формують мовні компетентності (Іноземна мова в науково-професійному спілкуванні). Серед ОК вільного вибору здобувачі обирають ті, які посилюють, на їхню думку, глибинні знання зі спеціальності (ОК Сучасні класифікаційні схеми флори і рослинності, ОК Сучасні аспекти вчення про фітопопуляцію, ОК Фітосозологія, ОК Сучасна фітоценологія, ОК Сучасні проблеми ботаніки, ОК Методологія управління проектами та програмами). Практичні заняття з фахових навчальних дисциплін проводяться на базі діючих лабораторій Університету на класичному та сучасному науково-технічному обладнанні, а також на базах установ, з якими укладено договори про співпрацю. Таким чином, ОНП включає необхідні складові «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами від 03.04.2019 р. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>), які передбачають набуття загальних та спеціальних компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Наукові тематики аспірантів дотичні і взаємопов'язані з науковими напрямами їх керівників (напрямок ботаніка). На сайті ЗВО оприлюднено тематику напрямів досліджень наукових керівників, теми їх дисертаційних досліджень та основні наукові публікації (Склад кафедри – Кафедра біології та методики її викладання (kpnpu.edu.ua); затверджені наукові тематики здобувачів - temy-dysertatsii_091.pdf (kpnpu.edu.ua)). Як правило, наукові керівники є керівниками та відповідальними виконавцями держбюджетних тем і тем другої половини дня. Тому тематика наукових досліджень здобувачів проходить планування в рамках наукової теми «Оцінка стану флори, фауни та біотопів НПП «Подільські Товтри» (замовлення «НПП «Подільські Товтри», держ. реєстр. номер 0113U004347; див. документ на запит №4 Перелік тем).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Обговорення та аналіз проміжних результатів досліджень аспірантів відбувається двічі на рік (індивідуальні плани аспірантів, звіти аспірантів). Аспірантам надається можливість користуватися навчальними і лабораторними приміщеннями ЗВО та їх обладнанням, бібліотекою, комп'ютерними класами. За необхідності здобувачі також можуть використовувати базу інших установ (гербарії), з якими укладено Договори про співробітництво. З боку Університету для реалізації ОНП надані аудиторні приміщення, програмне та мультимедійне забезпечення, Інтернет, доступ до інформаційних баз даних (в тому числі до міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних Scopus, Web of Science тощо), а також дослідні лабораторії, наукові прилади і обладнання. З метою проведення апробації результатів наукових досліджень аспірантів ЗВО реалізує публікацію власних наукових видань Наукові видання – Кафедра біології та методики її викладання (kpnpu.edu.ua) – «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів» [Електронний ресурс] та «Збірник наукових праць молодих вчених Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

На сайті ЗВО оприлюднено Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність.pdf - Google Диск, в тому числі міжнародну, з відповідним перерахуванням результатів навчання (polozhennia-pro-poriadok-perezarahuvannia-rezultativ-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-v-mezhakh-akademichnoi-mobilnosti-v-kpnpu.pdf, 2020 р.) З числа аспірантів ОНП Корсун Олександр брав участь у конкурсі на вступ до Програми навчальних візитів українських студентів та докторантів Варшавського університету (27.04.2022-31.05.2022 р.р.). КПНУ має 63 діючих угоди з іноземними установами (дані зустріч ЕГ), що може сприяти активному залученню аспірантів до міжнародної наукової спільноти. За результатами наукових досліджень здобувачі вищої освіти спільно з науковими керівниками або індивідуально мають можливість оприлюднювати результати досліджень через виступи на міжнародних конференціях, публікацію у міжнародних спеціалізованих періодичних виданнях, що потім відображається у атестаційних звітах аспірантів. Крім того, у КПНУ в умовах дистанційного навчання є практика гостьових лекцій, участі у відкритих та он-лайн лекціях (Міжнародна діяльність та академічна мобільність – Кафедра біології та методики її викладання (kpnpu.edu.ua)). Так, 19 травня 2022 р. відбулося дві англійські лекції з фітоценології. Про співвідношення між видами та площею бета-різноманіття палеарктичних лук розповіла доктор Івона Дембіч

(Варшавський університет, Польща), а професор Мілан Хитри (Університет Масарика, Брно, Чехія) ознайомив з особливостями різноманіття рослинності Європи. 17 травня 2022 р. відбулася зустріч з Ніколаєвою Наталією, випускницею КПНУ, доктором філософії, науковцем зі Словаччини. Вона навчалася в аспірантурі Словацького аграрного університету в Нітрі, а сьогодні працює у Братиславі (Науковий працівник Біомедичного центру Словацької академії наук).

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові дослідження аспірантів є фрагментами відповідних наукових держбюджетних тем, держбюджетних тем другої половини дня та грантових проектів, керівниками яких є їх наукові керівники (на зараз це колективна тема «Оцінка стану флори, фауни та біотопів НПП «Подільські Товтри», замовлення «НПП «Подільські Товтри», держ. реєстр. номер 0113U004347 (2020 р. і до т.ч.); див. документ на запит №4 Перелік тем). За результатами наукових досліджень НПП, які є науковими керівниками здобувачів, спільно з аспірантами публікуються у фахових спеціалізованих періодичних виданнях. Інформація про відповідність НПП ліцензійним вимогам провадження освітньої діяльності (п. 38 ліцензійних вимог) та дані про публікаційну активність всіх викладачів природничо-економічного факультету оприлюднена на сайті ЗВО на їх персональних сторінках (Склад кафедри – Кафедра біології та методики її викладання (kprn.edu.ua) та див. документ на запит №6 Ліцензійні вимоги ОНП.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Університет забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів. У КПНУ розроблені та оприлюднені Положення про дотримання академічної доброчесності.pdf - Google Диск (2022 р.) та Кодекс акад.доброчесності_КПНУ.pdf - Google Диск). Для ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях НПП та здобувачів вищої освіти у ЗВО для перевірки використовується сервіс UNICHECK. Для цього на сайті ЗВО розроблені та оприлюднені Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на академі.pdf - Google Диск та Порядок перевірки рукописів монографійpdf - Google Диск. При укладанні Договору про навчання у закладі вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії здобувач ставить підпис, чим засвідчує зобов'язання дотримуватись вимог законодавства, установчих документів, правил внутрішнього розпорядку та кодексу академічної доброчесності закладу (пункт 8.1 Договору, див. документ на запит №5 Договір про навчання у закладі вищої освіти). Згідно Положення про дотримання академічної доброчесності.pdf - Google Диск (2022 р., пункт 6.1) за порушення академічної доброчесності НПП можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: - відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; - позбавлення присудженого наукового ступеня чи присвоєного вченого звання; - відмова в присудженні або позбавлення присудженого педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; - позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади. Випадків вчинення порушень академічної доброчесності та, як наслідок, позбавлення права наукового керівництва здобувачами, за даною ОНП не було. За порушення академічної доброчесності здобувачі згідно Положення про дотримання академічної доброчесності.pdf - Google Диск (2022 р., пункт 6.2) можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: — повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); — повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; — відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту); — позбавлення академічної стипендії; — позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Згідно положень критерію навчання через дослідження ОНП «Біологія», яка реалізується у КПНУ, в цілому відповідає визначеним нормам та нормативним законодавчим документам

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Враховуючи можливості міжнародної співпраці КПНУ, здобувачі за даною ОНП не використовують їх у повній мірі як щодо участі у програмах міжнародної академічної мобільності, так і виконання власних наукових досліджень в рамках міжнародних грантів (а отже інтеграції до міжнародної наукової спільноти, додаткового матеріального забезпечення власних досліджень матеріалами, реактивами, коштами на польові дослідження). У новому 2023-2024 н.р. доцільно активізувати участь здобувачів у міжнародних грантових проектах, програмах міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Експертна група пересвідчилась у відповідності характеристик ОНП «Біологія» вимогам підкритеріїв 10.1 (зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО за спеціальністю та/або галуззю); 10.2 (наукова діяльність аспірантів відповідає напрямові досліджень наукових керівників); 10.3 (ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів); 10.5 (існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються) та 10.6 (ЗВО забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів). Проте ОНП «Біологія» частково відповідає підкритерію 10.4 (ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю), який став вирішальними в оцінюванні Критерію 10. ЕГ вважає виявлені недоліки такими, що можуть бути усунені в короткий термін, а беручи до уваги позитивні особливості, оцінити ОНП рівнем В за Критерієм 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Експертна група дякує за сприяння у роботі під час проведення акредитаційної експертизи гаранту ОНП «Біологія» професору Любінській Людмилі Григорівні, ректору КПНУ Копилову Сергію Анатолійовичу, декану природничо-економічного факультету Семенцю Івану Володимировичу, завідувачу кафедри біології та методики її викладання Казанішній Наталії Вікторівні та всім учасникам зустрічей у фокус-групах.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Копійка Віра Вікторівна

Члени експертної групи

Калінін Ігор Васильович

Пристапа Яна Вячеславівна